

Obsah

Úvod.....	5
1. Specifické poruchy učení (SPU) - nárys historického vývoje	7
1.1 Úvod do problematiky.....	7
1.2 Elementární vzhled do historie specifických poruch učení, cesta k dnešku	8
1.3 Historický přehled	11
1.4 Současnost „v kostce“	14
1.5 Rozšiřující informace, kde je hledat, co navštěvovat	15
1.6 Shrnutí	16
2. SPU – základní pojmové vymezení.....	21
2.1 Úvod do problematiky.....	21
2.2 Terminologie	22
2.3 Základní pojmy.....	23
2.4 Definice SPU.....	25
2.5 Neverbální poruchy učení.....	26
2.6 Diagnostická úvaha	28
2.6.1 Základní orientace při diagnostice.....	28
2.7 Diferenční diagnostika.....	29
2.7.1 Rozumové schopnosti.....	29
2.7.2 SPU nejsou důsledkem nepříznivého sociokulturního zázemí	29
2.7.3 SPU nejsou důsledkem častých onemocnění nebo smyslových vad.....	30
2.7.4 Metodické a didaktické chyby učitele	30
2.7.5 Učitel: metodik, didaktik, diagnostik.....	30
2.8 Lékařská terminologie.....	31
2.9 Shrnutí	33
3. SPU – další projevy.....	37
3.1 Úvod do problematiky.....	37
3.2 Jak postupovat.....	38
3.3 Poruchy zrakového vnímání.....	38
3.3.1 Vnímání figura-pozadí.....	39
3.3.2 Konstanta vnímání.....	40
3.3.3 Vnímání polohy v prostoru.....	40
3.3.4 Zraková analýza a syntéza.....	41
3.3.5 Vizuálně řečové schopnosti.....	41
3.4 Poruchy sluchového vnímání.....	41
3.4.1 Sluchová percepce a SPU.....	42
3.5 Poruchy vnímání a reprodukce rytmu.....	43
3.5.1 Vnímání a reprodukce rytmu a SPU.....	44
3.5.2 Doporučená cvičení.....	44
3.6 Poruchy pravolevé a prostorové orientace.....	44
3.6.1 Ukázky cvičení pravolevé a prostorové orientace	45
3.7 Poruchy jemné a hrubé motoriky.....	45
3.8 Poruchy procesu automatizace	46
3.9 Nedostatečná integrace psychických funkcí	47
3.10 Zvláštnosti v chování dětí s SPU jako sekundární symptomatologie SPU	47
3.11 Shrnutí.....	50
4. SPU – problematika překročila rámec jedné odbornosti	53
4.1 Úvod do problematiky.....	53
4.2 Lateralizace řeči v lidské mozku a čtení.....	54
4.2.1 Schéma rozložení funkcí mozkových hemisfér	54
4.2.2 Pravo a levohemisféroví dyslektici.....	55
4.2.3 Trénink taktilní hemisférové stimulace	55
4.3 Rozdíly mezi chlapci a děvčaty	55
4.4 Cytoarchitektonický výzkum mozku	56
4.5 Neurobiologie řeči.....	57

4.6 Emocionální vývoj a sociální vnímavost	58
4.7 Multisenzoriální způsob vyučování a učení se	59
4.7.1 Reedukace	59
4.8 Vyučování cizím jazykům	60
4.8.1 Obecná doporučení	61
4.8.2 Kterým jazykem začít?	62
4.9 Vybrané zajímavosti ze světa	62
4.9.1 Problematika imigrantů	62
4.9.2 Tři oblasti obtíží při výuce dětí s dyslexií - Anglie	63
4.9.3 Kontroverzní metody	63
4.9.4 Dyslektici, o kterých se hovoří a ti, kteří se našli	63
4.9.5 Pojem „Ekosystém dyslexie“	64
4.10 Shrnutí	65
5. SPU – dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie	69
5.1. Úvod do problematiky	69
5.2 Dyslexie	71
5.2.1 Terminologické vymezení	72
5.2.2 Diagnostika dyslexie	74
5.2.3 Dyslexie a další projevy	81
5.2.4 Diferenční diagnostika	81
5.3. Dysgrafie	83
5.3.1 Etiologický obraz	83
5.3.2 Symptomatologie	83
5.3.3 Diferenční diagnostika	83
5.4 Dysortografie	84
5.4.1 Symptomatologie	84
5.4.2 Diferenční diagnostika	85
5.5 Dyskalkulie	85
5.5.1 Symptomatologie	86
5.5.2 Typy dyskalkulie podle L. Košče	87
5.5.3 Diferenční diagnostika	87
5.6 Dysmúzie	88
5.7 Dyspinxie	88
5.8 Dyspraxie	88
5.8.1 Diagnostika dyspraxie – I. Lesný	90
5.9 Shrnutí	91
6. Specifické poruchy chování	95
6.1 Úvod do problematiky	95
6.2 Současnost	98
6.3 Lehká dětská encefalopatie - LDE	99
6.4. Lehká mozková dysfunkce	100
6.5 Hyperkinetická porucha	101
Syndrom deficitu pozornosti s hyperaktivitou – ADHD	101
6.5.1 Diagnostická kritéria MKN - 10 Hyperkinetická porucha	102
6.5.2. DSM - IV Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou (ADHD)	103
6.5.3 Vysvětlující poznámky	104
6.5.4 Klíčové symptomy ADHD	104
6.6 Diferenční diagnostika	105
6.7 Shrnutí	106
Závěr	109